

उत्तन ते विरार (टप्पा-१) सागरी सेतू प्रकल्पाची त्याच्या उत्तन, वसई व विरार या जोडरस्त्यासह उभारणी या रु. ५८७५४.७९ कोटी किंमतीच्या प्रकल्पाच्या सविस्तर प्रकल्प अहवालास व मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणामार्फत प्रकल्प अंमलबजावणीस राज्य शासनाची मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

नगर विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : एमआरडी-३३२५/प्र.क्र.३१/नवि-७,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक : २५ नोव्हेंबर, २०२५.

प्रस्तावना :-

सध्या मुंबईची बहुसंख्य लोकसंख्या बस आणि उपनगरीय रेल्वे सेवा या सार्वजनिक वाहतूक व्यवस्थेवर अवलंबून आहे. मुंबई मेट्रो प्रकल्प, अटल सेतू व मुंबई सागरी किनारा मार्ग या प्रकल्पांची अंमलबजावणी करण्यात आल्यामुळे नागरिकांना स्थानिक वाहतुकीची पर्यायी व्यवस्था काही अंशी उपलब्ध झाली आहे. मुंबई शहर व उपनगराच्या सर्वांगीण विकासासाठी जमीन हा एक महत्त्वाचा स्रोत असून, शहराच्या विकासासाठी जमीनीचा वापर कार्यक्षमपणे होणे अत्यंत आवश्यक आहे. पश्चिम उपनगरामध्ये मोठ्या संख्येने लोक राहतात आणि विविध कामांसाठी दक्षिणेकडील मुंबई शहरात दररोज प्रवास करतात. उपनगरे आणि मुख्य मुंबई दरम्यान वाहतुकीच्या सुविधांना अधिकाधिक महत्त्व प्राप्त होत आहे. सध्या उत्तर मुंबईहून दक्षिण मुंबई भागाकडे जाणारे पश्चिम उपनगराचे प्रवासी सध्या एस.व्ही. रोडचा आणि पश्चिम द्रुतगती मार्गाचा वापर करतात. हे दोन्ही रस्ते सध्याच्या वाहतुकीला अपुरे पडत असल्यामुळे वाहतूक कोंडी होते आणि त्यामुळे प्रवासाचा वेळ वाढून इंधनाचा सुद्धा अधिक प्रमाणात अपव्यय होत आहे. त्या अनुषंगाने वांद्रे आणि अंधेरीसारख्या मुख्य उपनगरापासून पालघरसारख्या उत्तर बाजूच्या शहरांपर्यंत पर्यायी मार्ग वाढविण्याची गरज आहे. मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणामार्फत मुंबई बेट (शहर) भागातील वाहतूक कोंडी कमी करण्याकरीता मूलभूत विकास योजना राबविण्यासाठी विविध वाहतूक प्रकल्पांची अंमलबजावणी करण्यात येत आहे. तसेच, मुंबई शहर परिसरात मुंबई मेट्रो मार्ग-३, शिवडी ते वरळी उन्नत मार्ग प्रकल्प, अटल सेतू, मुंबई सागरी किनारा मार्ग, वांद्रे - वर्सोवा सागरी सेतू, उत्तर सागरी किनारा मार्ग (वर्सोवा-दहिसर- भाईदर) तसेच दहिसर ते भाईदर जोडरस्ता अशा विविध महत्त्वाच्या प्रकल्पांची कामे विविध प्रकल्प अंमलबजावणी संस्थांमार्फत प्रगतीपथावर आहेत. आता, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणामार्फत, उत्तन ते विरार पर्यंत सागरी सेतू (टप्पा-१) प्रकल्पाचा सविस्तर प्रकल्प अहवाल आणि सदर प्रकल्पाची अंमलबजावणी मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणामार्फत करण्याबाबतचा प्रस्ताव शासन मान्यतेस्तव सादर केला आहे.

त्यास मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुषंगाने शासनाने पुढीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे:-

०२. शासन निर्णय :-

उत्तन ते विरार (टप्पा-१) सागरी सेतू प्रकल्पाचे महत्व विचारात घेता, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाने सादर केलेल्या उत्तन ते विरार (टप्पा-१) सागरी सेतू या प्रकल्पाची अंमलबजावणी करण्याबाबत या शासन निर्णयाद्वारे पुढीलप्रमाणे शासन मान्यता देण्यात येत आहे :

- १) उत्तन ते विरार (टप्पा-१) सागरी सेतू प्रकल्पाची त्याच्या उत्तन, वसई व विरार या जोडरस्त्यासह प्रकल्प बांधकामाची एकूण लांबी ५५.१२ कि.मी. (मुख्य सेतूची एकूण लांबी २४.३५ किमी. व जोडरस्त्यांची एकूण लांबी ३०.७७ कि.मी.) रु. ५८७५४.७९ कोटी किंमतीच्या प्रकल्पाच्या सविस्तर प्रकल्प अहवालास व मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणामार्फत प्रकल्प अंमलबजावणीस राज्य शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे.
- २) उत्तन ते विरार (टप्पा-१) सागरी सेतू प्रकल्पासाठी राज्य शासनमार्फत राज्य शासनाचे कर व केंद्र शासनाच्या करापोटी रु. ८२३६.२७ कोटी, जमीन/भूसंपादन यासाठी रु. २६१९.०० कोटी व पुनर्वसन व पुनर्वसाहतीसाठी रु.२६१.०० कोटी असे एकूण रु. १११९६.२७ कोटी बिनव्याजी दुय्यम कर्ज सहाय्य मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाला उपलब्ध करून देण्यास राज्य शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे.
- ३) सदर प्रकल्पासाठी घेण्यात आलेल्या मुख्य कर्जाची परतफेड केल्यानंतर मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाने राज्य शासनाच्या मंजूर केलेल्या दुय्यम कर्जाची परतफेड वितरीत केल्याच्या प्रमाणात एका हप्त्यात करण्याबाबत, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाला निर्देश देण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
- ४) सदर प्रकल्पामध्ये मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाचा सहभाग रु. ३३०६.४४ कोटी इतका राहिल.
- ५) सदर प्रकल्प (२५%) अंशदान व (७५%) बाह्य/इतर वित्तीय संस्थाकडून कर्ज या प्रमाणातील वित्तीय प्रतिमानासह मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणामार्फत राबविण्यास राज्य शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे.
- ६) सदर प्रकल्पाकरिता द्विपक्षीय/बहुपक्षीय वित्तीय संस्थांद्वारे किंवा इतर वित्तीय एजन्सीकडून रु. ४४३३२.०० कोटी रकमेच्या मर्यादेत द्विपक्षीय/बहुपक्षीय वित्तीय संस्था/अन्य वित्तीय संस्थामार्फत सुलभ व्याज दराचे कर्ज Back to Back Basis किंवा इतर उचित मार्गाने संबंधित प्रकल्प अंमलबजावणी संस्थांद्वारे घेण्यास राज्य शासनाची मान्यता देण्याचे तसेच, सदर कर्ज घेण्याच्या अनुषंगाने वित्तीय संस्था निवडणे तसेच इतर पुढील कार्यवाही करण्यासाठी महानगर आयुक्त, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे.
- ७) सदर प्रकल्पासाठी घेण्यात येणाऱ्या कर्जाची मुद्दल, व्याज व इतर शुल्क यांच्या परतफेडीची प्राथमिक जबाबदारी ही संबंधित प्रकल्प अंमलबजावणी संस्थेची (एमएमआरडीए) राहिल.
- ८) सदर नमूद प्रकल्पासाठी घेण्यात येणाऱ्या कर्जाची मुद्दल, व्याज व इतर शुल्क यांचे आकस्मिक दायित्व राज्य शासनाद्वारे स्वीकारण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

- ९) सदर प्रकल्पासाठी घेण्यात येणाऱ्या बाह्य कर्ज सहाय्याच्या अनुषंगाने संबंधित वित्तीय संस्था आणि केंद्र शासन यांच्यात कर्ज करारनामा करण्यास तसेच संबंधित वित्तीय संस्था, राज्य शासन (नगर विकास विभाग) आणि संबंधित प्रकल्प अंमलबजावणी संस्था यांच्यात प्रकल्प करारनामा करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
- १०) सदर प्रकल्पासाठी घेण्यात येणाऱ्या बाह्य कर्ज सहाय्याच्या अटी व शर्ती, मुद्दल, व्याजाची परतफेड इ. मुद्यांबाबत तसेच, राज्य सरकारकडून दिल्या जाणाऱ्या बिनव्याजी दुय्यम कर्जाच्या अटी व शर्ती, मूळ रक्कमेची परतफेड आणि इतर संबंधित बाबींबाबत, वित्त विभागाचे अपर मुख्य सचिव/सचिव, नगर विकास विभागाचे अपर मुख्य सचिव (नवि-१) आणि मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण यांच्यात दुय्यम कर्ज करारनामा (Subsidiary Loan Agreement - SLA) करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
- ११) सदर प्रकल्पासाठी घेण्यात येणारे बाह्य सहाय्यित कर्ज उचलण्यासाठी मुदतवाढ देण्याची आवश्यकता भासल्यास त्यास वित्त विभागाच्या स्तरावरून मान्यता देण्यास व केंद्रशासनास तशी विनंती करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
- १२) सदर प्रकल्पाकरीता मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणामार्फत द्विपक्षीय/बहुपक्षीय वित्तीय संस्थांद्वारे किंवा इतर वित्तीय एजन्सीकडून घेण्यात येणाऱ्या कर्जाची मुद्दल, व्याज व इतर शुल्क यांची वेळोवेळी परतफेड होईल तसेच याचा भार राज्यशासनावर येणार नाही याची दक्षता मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाने घ्यावी.
- १३) सदर प्रकल्पाच्या सोबतच्या परिशिष्ट-२ मध्ये नमूद वित्तीय आराखड्यानुसार राज्यशासनाने सोसावयाच्या निधीपेक्षा अधिकचा निधी सदर प्रकल्पास उपलब्ध करून देण्यात येणार नाही, याची नोंद मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण यांनी घ्यावी.
- १४) सदर प्रकल्पासाठी सुलभ व्याजदराने बाह्य कर्ज सहाय्य घेण्याच्या अनुषंगाने केंद्रीय आर्थिक व्यवहार विभागाच्या (DEA) संकेतस्थळावर सादर करण्यास आवश्यक तो प्रारूप प्राथमिक प्रकल्प अहवाल (PPR) ला वित्त विभागाच्या स्तरावर मंजूरी देवून उक्त पीपीआरची केंद्र शासनाकडे शिफारस करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
- १५) प्रस्तुत प्रकल्पासाठी द्विपक्षीय/बहुपक्षीय वित्तीय सहाय्य घेण्याच्या अनुषंगाने केंद्रीय आर्थिक व्यवहार विभाग (DEA) कडून अपेक्षित केली जाणारी राज्य सरकारची हमी देण्यास आणि सार्वभौम हमी मार्ग निवडण्याबद्दल समर्थन प्रदान करण्यासाठी राज्य शासनाकडून समर्थन प्रदान करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
- १६) सदर प्रकल्पाच्या खर्चात कोणत्याही कारणाने वाढ झाल्यास, सदर वाढीचा संपूर्ण भार/दायित्व मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाचे राहिल.
- १७) सदर प्रकल्प वेळेवर पूर्ण करण्यासाठी आवश्यक असलेल्या खाजगी जमिनीचे अधिग्रहण हे महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगररचना अधिनियम, १९६६ अथवा नवीन केंद्रीय भूसंपादन व पूनर्वसन व पूनर्वसाहत अधिनियम, २०१३ अंतर्गत अथवा विकास हक्क/विकास हक्क हस्तांतरण यापैकी सुयोग्य माध्यमातून करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
- १८) सदर प्रकल्पाची अंदाजित किंमत, प्रकल्पामधून मिळणारा परतावा याकरिता प्रकल्प अहवालात घेण्यात आलेल्या गृहीतकांची कसोशीने तपासणी करणे आवश्यक असल्यास स्वतंत्र अभिप्राय (Second opinion) घेण्याची कार्यवाही मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाने करावी.

- १९) सदर प्रकल्पास विविध अधिनियम/नियम यांच्या प्रयोजनासाठी सदर प्रकल्प “महत्वाकांक्षी नागरी परिवहन प्रकल्प” व “निकडीचा सार्वजनिक प्रकल्प” (उदा. एमआरटीपी कायदा, १९६६; महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियम, १९४९ व मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, १८८८ मधील तरतुदी) म्हणून घोषित करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
- २०) उत्तन ते विरार (टप्पा-१) सागरी सेतू प्रकल्पाच्या संरेखनाची सूचना देणे आणि संबंधित शहरी स्थानिक स्वराज्य संस्था (ULB) यांना विषयांकित प्रकल्पाच्या संरेखनाच्या अनुषंगाने स्थानिक विकास आराखड्यात (Development Plan) सुधारणा करण्याचे निर्देश देण्यात येत आहेत. जेणेकरून विषयांकित प्रकल्पाच्या संरेखनावर आधारित भूमी अधिग्रहण पूर्ण होऊ शकेल.
- २१) सदर प्रकल्प अंमलबजावणी दरम्यान मार्गिकांमध्ये (Alignment) गरज भासल्यास प्राधिकरणाच्या स्तरावर किरकोळ बदल करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
- २२) भविष्यात आवश्यकता भासल्यास सदर प्रकल्पाकरीता “विशेष उद्देश वाहन”(Special Purpose Vehicle) स्थापन करण्याबाबत नगर विकास विभागाच्या स्तरावर धोरणात्मक निर्णय घेण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
- २३) सदर प्रकल्पाच्या बांधकामासाठी कायमस्वरूपी आवश्यक असलेल्या राज्य शासनाच्या अखत्यारीतील शासकीय/निमशासकीय/स्थानिक स्वराज्य संस्था यांच्या जमिनी मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाकडे विनामूल्य हस्तांतरित करण्याकरीता मान्यता देण्यात येत आहे. तसेच अतिरिक्त जमीन उपलब्धतेनुसार प्रकल्पासाठी निधी उभारण्याच्या दृष्टीने रहिवाशी /वाणिज्यिक विकास करण्यासाठी मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाकडे प्रचलित दराने हस्तांतरित करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
- २४) सदर मार्गालगतच्या राज्य शासनाच्या अखत्यारीतील शासकीय व निमशासकीय संस्थांच्या मोकळ्या जागांचा बांधकाम कालावधी दरम्यान तात्पुरता वापर करण्यासाठी तसेच संबंधित विभागांनी सदर मोकळ्या जागा मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाला विनामूल्य सुपूर्द करण्याबाबत संबंधित विभागांस निर्देश देण्यात येत आहेत.
- २५) या प्रकल्पांतर्गत प्रकल्पग्रस्तांचे पुर्नवसन करण्याकरीता एमयुटीपी प्रकल्पासाठी प्रकल्पग्रस्तांचे पुर्नवसनासाठी गृहनिर्माण व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय क्रमांक प्रकल्प-१७००/सीआर-३१/स्लम-२, दिनांक १२.१२.२००० अन्वये लागू केलेले पुर्नवसन धोरण सदर प्रकल्पासही लागू करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
- २६) सदर प्रकल्पग्रस्तांचे पुर्नवसन मुं.म.प्र.वि.प्राधिकरणामार्फत करण्यास महानगर आयुक्त, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण यांना निदेश देण्यास मान्यता देण्यात यावी. या प्रकल्पांमधील प्रकल्पग्रस्तांच्या पुर्नवसनासाठी नागरी क्षेत्रात ज्या ठिकाणी एमएमआरडीएकडे सदनिका उपलब्ध होत नसतील त्या ठिकाणी नगर विकास विभाग शा.नि. क्र चंमपा-२०१७/प्र.क्र.२३/न.वि.-२६ दिनांक १३.०६.२०१८ मधील मार्गदर्शक सूचनाप्रमाणे अतिक्रमणधारकांना एकरकमी मोबदला देण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
- २७) मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण अधिनियम, १९७४ च्या कलम १७ (४) अन्वये प्राधिकरणास प्रकल्प कार्यान्वयन व देखभालीच्या खर्चाकरीता पथकर वसुलीचे अधिकार आहेत. सबब, सदर प्रकल्पास Dedicated Access Control तत्वावर पथकर लागू करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

- २८) सदर प्रकल्पाच्या आर्थिक सुसाध्यतेकरीता उत्पन्नाचे अतिरिक्त स्रोत जसे की, जाहिरातीद्वारे व भुयारी विविध सेवा वाहिन्यांसाठी सेवा पुरवठादारांकडून शुल्क आकारण्यास मान्यता देण्यात येत आहे आणि यातून प्राप्त होणारा निधी प्राधिकरणाच्या/राज्य शासनाच्या “नागरी परिवहन निधी”मध्ये जमा करण्यास व त्याचा विनियोग करण्यास मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.
- २९) सदर प्रकल्पाच्या बांधकाम खर्चात अवाजवी वाढ होणार नाही याची दक्षता घेऊन प्रकल्पाची उभारणी विहित मुदतीत करण्यात यावी, याची दक्षता मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाने घ्यावी.
- ३०) उत्तन ते विरार सागरी सेतू प्रकल्प हा पुढे दिल्ली-मुंबई एक्सप्रेसमार्गे वाढवण बंदरापर्यंत जोडणारा महत्त्वाचा प्रकल्प ठरणार असल्याने तसेच सदर प्रकल्प मुंबई-वाढवण द्रुतगती मार्गाचा भाग असल्याने यापुढे उत्तन-विरार सागरी सेतू प्रकल्पास “मुंबई-वाढवण द्रुतगती जोडणी” (Mumbai-Vadhavan Expressway Connectivity)” असे संबोधण्यास शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे.
- ३१) मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण (MMRDA) तर्फे “उत्तन-विरार सागरी सेतू” (Uttan-Virar Sea Link-UVSL) हा महत्त्वाकांक्षी प्रकल्प तसेच संबंधित तीन्ही जोडरस्ते- उत्तन-भाईंदर (जि. ठाणे), वसई व विरार (जि. पालघर) या प्रकल्पाच्या प्रभावक्षेत्रातील महत्त्वाच्या/संरेखनालगतच्या शासकीय जमीनी तसेच खाजगी जमिनी संपादीत/आरक्षित करून अशा विकसित करून प्रकल्पासाठी आवश्यक आर्थिक स्रोत निर्माण करता येणे शक्य आहे. त्यानुसार अशा शासकीय जमीनी विनामूल्य व वर्ग-१ धारणाप्रकाराने कोणत्याही निर्बंधाशिवाय मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाकडे महसूल विभागाने हस्तांतरीत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. तसेच संरेखनालगतच्या खाजगी जमिनी मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाद्वारे स्वनिधीतून संपादीत करून त्या विकसित करण्यास तत्त्वतः मान्यता देण्यात येत आहे.

०३. हा शासन निर्णय महसूल विभागाच्या दिनांक १०/०३/२०२५ रोजीच्या टिप्पणी अन्वये, नियोजन विभाग अनौपचारिक संदर्भ क्र. ११५/२०२५/१४४४ दिनांक २७/०३/२०२५ व वित्त विभाग अनौपचारिक संदर्भ क्र.१८९/व्यय-३ दिनांक २७/०५/२०२५ अन्वये प्राप्त अभिप्राय तसेच दिनांक ०४/११/२०२५ रोजी पार पडलेल्या मा. मंत्रीमंडळ पायाभूत सुविधा समितीच्या बैठकीतील निर्णयास अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.

०४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५११२५१५३०३४१३२५ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने स्वाक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(विजय चौधरी)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य यांचे सचिव.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
३. मा. उप मुख्यमंत्री (नगर विकास) यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

४. मा. उप मुख्यमंत्री(वित्त) यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
५. मा. राज्यमंत्री (नगर विकास) यांचे खासगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.
६. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
७. अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
८. अपर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
९. आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका, मुंबई.
१०. अपर मुख्य सचिव (नवि-१), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
११. अपर मुख्य सचिव (परिवहन), गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
१२. अपर मुख्य सचिव (नवि-२), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
१३. महानगर आयुक्त, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण, मुंबई.
१४. प्रधान सचिव, विधी व न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१५. आयुक्त, मिरा-भाईंदर महानगरपालिका, मिरा-भाईंदर.
१६. आयुक्त, वसई-विरार महानगरपालिका, विरार.
१७. उप सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
१८. निवड नस्ती (नवि-७).

परिशिष्ट-१

उत्तन ते विरार सागरी सेतू (टप्पा-१) या प्रकल्पाची ठळक वैशिष्ट्ये व प्रकल्प किंमतीचे विवरण

अनु. क्र.	विवरण	तपशील
१	उत्तन ते विरार या मुख्य सागरी सेतुची लांबी	२४.२५ कि.मी.
२	उत्तन जोडरस्ता	९.३२ कि.मी
३	वसई जोडरस्ता	२.५ कि.मी.
४	विरार जोडरस्ता	१८.९५ कि.मी
५	प्रकल्पाच्या घटकांची एकूण लांबी (१+२+३+४)	५५.१२ कि.मी
६	प्रकल्प बांधकाम कालावधी	६० महीने
७	प्रकल्पाची अंदाजित एकूण किंमत	५८७५४.७१ कोटी
प्रकल्प किंमतीचे सविस्तर विवरण		
अनु. क्र.	विवरण	रक्कम रु. कोटींमध्ये
१.	प्रकल्पाची स्थापत्य कामाची किंमत (सागरी सेतू, इंटरचेंज व सर्व जोडरस्ते सह) (किंमत स्तर जुलै, २०२२)	२९८१९.००
२.	दरसूची २०२२-२३चे दर वार्षिक ५% दराने सुधारित करून मार्च २०२६ च्या स्तरापर्यंतची दरवाढीसह किंमत	४४७२.८५
३.	प्रकल्पाची स्थापत्य कामाची एकूण किंमत (किंमत स्तर - मार्च, २०२६) (१+२)	३४२९१.८५
४.	संरचना किंमत (Design Cost) (@ २.००% of civil cost)	६८५.८४
५.	तात्पुरत्या खर्चाची किंमत (Provisional Cost) (@ ५% of civil cost)	१७१४.५९
६.	कामगार विमा (@ १.००% of civil cost)	३४२.९२
७.	प्रकल्पाची एकूण बांधकाम किंमत (किंमतस्तर - मार्च, २०२६) (३+४+५+६)	३७०३५.२०
८.	बांधकाम कालावधीदरम्यानची भाववाढीची किंमत (Escalation Cost) (@५.१४% प्रति वर्ष)	६१७४.८१
९.	बांधकाम कालावधीतील दरवाढीसह प्रकल्प बांधकाम किंमत (किंमतस्तर - मार्च २०२६) (७+८)	४३२१०.००
१०.	पर्यावरण व्यवस्थापन योजना (@२.००% of civil cost)	६८५.८४
११.	सल्लागार शुल्क (PMC/GC) (@२.५०% of civil cost)	८५७.३०
१२.	सल्लागार शुल्क (प्रकल्प सहाय्यक शुल्क) (Project Support Unit) (@०.२% of civil cost)	६८.५८
१३.	प्राथमिक व अंमलबजावणीपूर्व खर्चाची किंमत (अभ्यास, सर्वेक्षण, लेखा व लेखापरिक्षण आणि प्रशासकीय खर्च) (@०.५०% of EPC cost)	१८५.१८

१४.	भविष्यातील स्थानिक रस्ते जोडणी साठीचा खर्च (भाववाढीसह) (मूळ प्रकल्प किंमतीव्यतिरिक्त)	१९६.१२
१५.	वित्त पुरवठा खर्च (बाह्य आर्थिक सहाय्य) (@१% of Debt)	४४३.३२
१६.	आर्थिक सहाय्यासाठीचे आगाऊ शुल्क (front end fee) (@०.२% of Debt)	८८.६६
१७.	सार्वभौम हमी वरील शुल्क (SG retaining) (@ ०.६०% On Debt & interest during next year as on FY beginning)	५०३.६८
१८.	बांधकाम कालावधी दरम्यानचे व्याज	१३७७.७१
१९.	प्रकल्पाची एकूण किंमत (वस्तू व सेवा कर वगळून) (९ ते १८ ची बेरीज)	४७६१६.३९
२०.	भू-संपादन खर्च	२६१९.००
२१.	पुनर्वसन व पुनर्वसाहतीकरण	२६१.००
२२.	वस्तू व सेवा कर (CGST/SGST)	८२३६.२७
२३.	वाद निराकरण मंडळासाठीचा खर्च (Dispute Resolution Board Cost)	२२.०५
२४.	प्रकल्पाची एकूण किंमत (भूसंपादन, R&R, वस्तू व सेवा करासहित) (१९+२०+२१+२२)	५८७५४.७१

(विजय चौधरी)
सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

(शासन निर्णय क्रमांक : एमआरडी-३३२५/प्र.क्र.३१/नवि-७, दि. २५/११/२०२५ च्या सोबतचे सहपत्र)
परिशिष्ट-२

उत्तन ते विरार सागरी सेतू (टप्पा-१) प्रकल्पाचा वित्तीय सहभाग आराखडा

अ क्र	आर्थिक सहभाग संस्था	तपशिल	रक्कम रु. (कोटी)	टक्केवारी
१	प्रकल्प अंमलबजावणी संस्थेचा (मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाचा) सहभाग	अ) वादविवाद निराकरण मंडळासाठी रु. २२.०५ कोटी, ब) पर्यावरण व्यवस्थापन योजनेसाठी रु. ६८५.८४ कोटी, क) प्राथमिक व अंमलबजावणीपूर्व खर्चाची किंमत (अभ्यास, सर्वेक्षण, लेखा व लेखापरिक्षण आणि प्रशासकीय खर्च) साठी रु. १८५.१८ कोटी, ड) वित्त पुरवठा खर्च (बाह्य आर्थिक सहाय्य) रु. ४४३.३२ कोटी, इ) आर्थिक सहाय्यासाठीचे आगाऊ शुल्क (front end fee) रु. ८८.६६ कोटी, फ़) सार्वभौम हमी वरील शुल्क रु. ५०३.६८ कोटी ग) बांधकाम कालावधी दरम्यानचे व्याज रु. १३७७.७१ कोटी	३३०६.४४	५.६३%
२	राज्य शासनाचे विशेष सहाय्य	अ) केंद्रीय करांकरीता व राज्य स्तरीय/स्थानिक करांकरीता रु. ८२३६.२७ कोटी ब) भूसंपादनासाठी रु. २६१९.०० कोटी क) पुनर्वसन व पुनर्वसाहतीसाठी रु. २६१.०० कोटी	११११६.२७	१८.९२%
३	बाह्य सहाय्यित कर्ज/इतर वित्तीय संस्थांचे कर्ज	बाह्य कर्ज सहाय्य	४४३३२.००	७५.४५%
प्रकल्पाची एकूण अंदाजित किंमत			५८७५४.७१	१००%

(विजय चौधरी)
सह सचिव, महाराष्ट्र शासन